

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—		
• • • • • 1/2 „ 300.—		
• • • • • 1/4 „ 150.—		
• • • • • 1/8 „ 75.—		
• • • • • 1/16 „ 37.50		

VIII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1925.

Štev. 7.

Tovarna ali obrt.

V zagrebškem «Obrtničkem Vjesniku» je izšel članek pod zgorajšnjim naslovom, ki nosi podpis «Zadruga čevljarov v Mariboru». Ni nam na tem, da ugotavljamo, ali stoji za člankom v resnici zadruga ali pa samo oseba, ki smatra za umestnejše, napadati obrtni odsek naše Trgovske in obrtniške zbornice po časopisju izven Slovenije. Obžalujemo le, da se pred publiko, ki naših razmer ne pozna zadostno, napada na neopravičen in nekvalificiran način naša najuglednejša gospodarska korporacija in specijelno njen obrtni odsek, ki je zastopal interese obrtništva vedno le resno in stvarno ter s pozitivnim delom in dejanji, ne pa — kar naj si zapomni dopisnik — s polemiziranjem, nerganjem in demagogijo.

V pojasnilo smo dolžni navesti, da je omenjenemu članku dala povod izjava ljubljanske zbornice glede obsega obrtnih pravic tovarne čevljev. Na vprašanje zgoraj imenovane zadruge je na podlagi sklepa seje obrtnega odseka zbornica odgovorila, da sme tovarna čevljev opravljati vsa čevljarska dela, torej tudi ona, ki jih običajno izvršujejo čevljarski rokodelci; treba je le, da sicer v resnici izdeluje čevlje na debelo. Tak odgovor je obrtni odsek zadrugi moral dati, ako ji je hotel povedati resnico, četudi bi sam želel, da bi bili predpisi in praksa drugačni.

Dejstvo je namreč, da po obrtnih predpisih, ki veljajo v Sloveniji in ki so — kar opazujemo — strožji in bolj ščitijo malega obrtnika, nego v Hrvatski ali Srbiji, ni mogoče braniti tovarnam, da bi ne delale tudi po naročilu, ali tudi popravila, ako sicer delajo na tovarniški način. Tega se drži že mnogoletna praksa. Temu pa vendar ni kriv obrtni odsek ljubljanske Trgovske in obrtniške zbornice, ki zakonov ne more sam izpreminjati in tudi ne more ukazovati obrtnim oblastvom, kako naj delajo. Da se sedaj napada zaradi objektivnega pojasnila, je krivično, to tembolj, ker je ravno v svojih predlogih k načrtu novega obrtnega zakona v polni meri ustregel zahtevam našega obrtništva in ker sicer vedno deluje na to, da se še veljavni obrtni predpisi razlagajo, če le mogoče, tako, kakor ustreza obrtniku.

Članek se nadalje spodtika, da je zadruga dobila odgovor šele po daljšem času. Tu le pripomnimo, da o važnih načelnih vprašanjih, ki se imajo rešiti na podlagi sklepa obrtnega odseka, zbornica odda svojo izjavo šele potem, ko je bila sklenjena in sprejeta v odsekovi seji. Tako je bilo tudi v predmetnem, za

obrtništvo važnem vprašanju. Ker pa so člani odseka raztreseni po vsej Sloveniji, se iz tehničnih razlogov sestajajo običajno v daljših časovnih presledkih. To je krivo, da one zadeve, ki se morajo reševati v sejah, in ki niso take, da bi morale biti rešene takoj, morajo počakati do prihodnje seje, nakar se rešitev takoj odpravi. Ker člani obrtnega odseka za svoje delo niso plačani, temveč svojo dolžnost izvršujejo kot častno, se od njih pač ne more zahtevati, da bi morda vsak drugi teden potovali k sejam v Ljubljano, ki jim vzamejo vsakokrat po dva do tri dni.

Dalje moramo ugotoviti, da je trditev, da obrtni odsek tvorijo «ljudi, koji su ujedno trgovci i obrtnici», neresnična. V odseku, ki obstoji iz 16 članov, so sami obrtniki.

Z drugimi podrobnostmi članka, ki kažejo deloma nezadostno poznanje naših obrtnih predpisov, v precejšnji meri pa nepoznanje ustroja in delovanja naše zbornice, se ne bomo pečali. Želimo le eno, in sicer to, kar obljublja dopisnik sam, da bi posvetil Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani in njenemu delovanju večjo pažnjo in zanimanje. Kajti prepričani smo, da potem ne bo več prišlo do takih neutemeljenih napadov in nepotrebne polemike, kakor v tem primeru, temveč kvečjemu do zdrave kritike in stvarnih, pametnih nasvetov, ki bodo dobri stvari lahko koristili in ki jih vsak resničen voditelj in zastopnik obrtništva vedno rad čuje in vpoštevata.

J. Zdravec.

Eng. Franchetti.

Dr. Josip Pretnar:

Obrtno šolstvo v Sloveniji.

(Nadaljevanje.)

Praden preidem k nadaljnemu obravnavanju obrtnonadaljevalnih šol, naj v dopolnitev zadnjič priobčene statistične tabele navedem nekaj sumaričnih podatkov o trgovskonadaljevalnih šolah. Glede teh je treba pripomniti, da prav za prav tudi spadajo med obrtnonadaljevalne šole, samo da so namenjene izključno le trgovskim vajencem. V krajih, kjer teh specialnih nadaljevalnih šol ni, obiskujejo trgovski vajenci skupno z drugimi vajenci splošne obrtnonadaljevalne šole. Ponekod, kakor v Kamniku, Kočevju, Krškem in na Muti, obstoja zanje celo poseben trgovski dopolnilni tečaj. Ločeno od obrtnonadaljevalnih imamo v Sloveniji letos (za lainsko leto v okle-

paju) 8 (9) trgovskonadaljevalnih šol, in sicer v Ljubljani, Mariboru, Celju, Brežicah, Konjicah, Ptujju, Slovenjgradcu in Šoštanjju (lani tudi v Sevnici), s 783 (918) učenci in 26 (28) razredi. Za letošnje šolsko leto so proračunani vzdrževalni stroški na okroglo 200.000 Din, dočim so za leto 1923/1924. dejansko znašali okroglo 150.000 Din. Država ni za lansko leto prispevala ničesar, Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani 11.300 Din, ostalo pa so nosili trgovski gremiji, občine in razni zavodi.

Preidimo k obrtnonadaljevalnim šolam!

Statistična tabela, priobčena v zadnji številki, nam kaže, da je obstojalo v lanskem šolskem letu 56 obrtnonadaljevalnih šol, letošnje šolsko leto pa jih je priraslo 11 in 1 (Laško) odpadla, tako da jih je računano po koncu decembra 1924., skupaj 66.

Splošnonadaljevalnih šol je letos (lani v oklepaju) 56 (48); od teh je 1 (1) dekliška, 5 (5) z dekliškim tečajem, 4 (4) s trgovskim dopolnilnim tečajem, 1 (1) s steklarskim tečajem, 1 (1) z mizarjskim, krojaškim in čevljarjskim oddelkom. **Strokovnih**, t. j. takih, ki jih posečajo vajenci samo ene ali kvečjemu več sorodnih strok, imamo 10 (8), in sicer 3 (2) gostilničarske, 2 (2) za oblačilne in umetne obrte, 1 (1) za stavbne obrte, 1 (1) mizarjska, 1 (1) za mehanično-tehnične obrte, 1 (1) za kovinarje (tovarniška na Jesenicah) in 1 za grafični obrt; pripomniti bi bilo, da se prevarja v strokovno za čevljarje, krojače in mizarje nadaljevalna šola na Rakovniku, ki je doslej imela poleg splošnih še strokovne oddelke za vajuence navedenih treh strok.

Število učencev se je dvignilo od 5278 v lanskem na 6860 v letošnjem šolskem letu, torej za 1581. Po strokah odpade od letošnjega števila na čevljarje 744, krojače 898, šivilje 265, modistke 72, krznarje 15, klobučarje 8, vezinarje 6, usnarje 46, knjigoveze 41, sedlarje 110, jermenarje 11, tapetnike 25, roka-vičarje 1, izdelovalce usnjene galanterije 1, dežnikarje 2, ščetarje 5, mesarje 175, peke 192, mlinarje 23, sladčičarje 34, medicarje 4, gostilničarje 96, kovače 273, orodne kovače 11, podkovske kovače 4, ključavničarje 748, nožarje 5, mehanike 168, kleparje 151, kovinske strugarje 73, brusarje kovin 1, livarje 42, puškarje 2, instalaterje 11, kotlarje 22, pasarje 7, izdelovalce tehtnic 3, elektrotehnike 68, graverje 3, urarje 27, zlatarje 34, draguljarje 11, steklarje 52, podobarje 17, mizarje 670, kolarje 109, strugarje 29, sodarje 51, pletarje (košarje) 27, slikarje 70, pleskarje 46, ličarje 10, lončarje 16, pečarje 12, cementarje 3, grafične obrte (tiskarje, črkostavce itd.) 76, izdelovalce glasbil 4, fotografe 15, brivce 99, lasuljarice 4, obrt zidarjskih mojstrov in stavbenikov 175, obrt tesarskih mojstrov 60, na karnoseke 8, dimnikarje 16, krovice 2, zobotelnike 6, vrtnarje 22, vrvarje 3, bandažiste in ortopediste 4, sodavičarje 2, prekajevalce 1, črevarje 1 in tkalce 1. Če prištejemo še one trgovske vajuence, ki obiskujejo obrtnonadaljevalne šole in katerih je 211, znaša število po strokah specifičnih vajuencev 6270. Ostalih 590 učencev se porazdeli na razne druge obrtne panoge, ki v podrobnih statističnih podatkih šolskih vodstev niso bile imenovane.

Te številke so za obrtništvo velike važnosti. Na eni strani kažejo, da so bile doslej krožeče številke o številu obrtniškega naraščaja — govorilo se je o 4000 do 5000 vsega — napačne in da imamo v resnici računati z okroglo 6500 samo takih obrtnih (netrгов-

skih) vajuencev, ki obiskujejo obrtnonadaljevalne šole. Če pa vpoštevamo, da je še veliko takih krajev, kakor n. pr. vsa bohinjska dolina, ribniški okraj, cerkljanski, pojanski, kozjanski, črnomaljski, višnje-gorski, žužemberški, trebanjski, kostanjeviški, gornjegrajski, mežiški, velenjski, laški, šentlenartski in večina prekmurskega okoliša, brez vsake obrtnonadaljevalne šole in da iz mnogih krajev v bližini že obstoječih šol vajenci sploh ne hodijo k obrtnonadaljevalnemu pouku, potem bi smeli dodati zgorajšnji številki še najmanj toliko, da dobimo številko 9000 do 10.000 za število vseh obrtniških vajuencev v Sloveniji. Te številke nam kažejo, da bo treba v bližnji bodočnosti najti kruha ne samo za večino že obratujočih obrtnikov, temveč še za veliko število novih. Slovenija stoji že danes pred nadštevilnostjo obrtniškega stanu, ki se trdo bori za delo in zaslužek, a čakajo nas, kakor nas uče zgorajšnji podatki, še hujši časi. Ne samo, da se bomo z vsemi močmi morali braniti pred dotokom inozemcev, vsaj v gotovih obrtnih strokah, morali bomo tudi gledati, da nadštevilnemu obrtniškem prirastku omogočimo dosego samostojne eksistence, bodisi doma, bodisi v drugih pokrajinah. S prohibitivnimi sredstvi napram inozemskemu dotoku ne bomo opravili mnogo, ker bodo ovire priseljevanja padle s sklenitvijo trgovskih pogodb ali vsaj prej ali slej z obnovitvijo obrtnopravne reciprocitete. Edino uspešno sredstvo proti tujcu bo konkurenčna sposobnost našega obrtnika v strokovnem oziru. Zato nam pa treba i izpopolnitve praktične usposobljenosti, ki jo dobi vajuence v delavnici mojstra, i izpopolnitve v smeri strokovne izobrazbe, ki jo more dati vajuencu in pomočniku strokovna ali vsaj primerno urejena in času odgovarjajoča obrtnonadaljevalna šola. Tudi v drugih pokrajinah naše države bo mogel naš obrtnik konkurirati napram inozemcu, še bolj pa napram domačinu le, če bo prevladoval v strokovni usposobljenosti. — Ako pa se bo naš obrtni naraščaj in njega vzgoja zanemarjala, kakor žal doslej, bomo že v najbližji bodočnosti doživeli, da bo velik del tega naraščaja začel prehajati namesto v mojstrske vrste v vrste odvisnega profesionalnega industrijskega delavstva, ali pa, kar je še žalostnejše, v vrste zdravemu obrtu tako škodljivega poklicnega šušmarstva. O tem ob drugi priliki več.

Zgorajšnje številke nam dalje tudi kažejo kolikor-toliko pravilno razmerje števila naraščaja posameznih strok. Kar je bilo rečeno prajkar za obrtni naraščaj v celoti, to velja v precejšnji meri tudi za posamezne stroke. Obenem tudi vidimo, kako slabo so zastopane nekatere panoge vsaj v večjih krajih, kjer imamo obrtnonadaljevalne šole. Naloga poklicanih faktorjev, posebno obrtniških organizacij, bo, da na podlagi evidence o nasičenosti ali pomanjkljivi zasedbi nekaterih obrtnih panog začno skrbeti za to, da obrnejo dotok naraščaja tja, kjer ga manjka, in ga odvrčajo od strok, ki so prenapolnjene in za dogledno dobo ne morejo nuditi zadostnega kruha niti že obratujočemu obrtništvu, kaj še novemu prirastku. V to bo marsikaj poučnega in informativnega nudila ravno statistika, ki pa jo je treba šele izpopolniti in vsestransko preizkusiti, preden se jo jemlje za zanesljivo podlago in izhodišče.

Povrnimo se zopet k številkam!

Skupno število razredov je znašalo lani 193, letos 241 (za 48 več); v teh razredih je poučevalo lani 293,

v letošnjem šolskem letu pa 351 (+ 58) učnih moči, skupno 1479, odnosno letos 1820 (+ 341) tedenskih ur.*

Dejanski izdatki za vzdrževanje obrtnonadaljevalnih šol so znašali lansko leto 984.378 Din (vštevši Rakovnik 60.000 Din), od tega samo honorarji za pouk 701.121 Din. Stroški za letošnje šolsko leto za vse šole, izvemši Rakovnik, so proračunjeni na 1.712.631 Din, torej za 668.253 Din več kot so znašali lani. Precejšnji del tega prirastka gre na račun novootvorjenih šol (169.550 Din), pretežno pa na povišanje honorarjev in opremo šol z učili, ki je proračunjena n. pr. v Ljubljani pri skupnih stroških 419.640 Din na okroglo 200.000 Din. Če računamo 701.121 Din izdatkov na 293 učnih moči, vidimo, da pride na posameznega učitelja v šolskem letu (običajno 5 do 6 mesecev) povprečno okroglo 2400 Din pri honorarjih 15 do 20 Din od tedenske ure.

Kritje izdatkov gre deloma na račun države, ki je prispevala lani 314.536 Din, letos pa doslej samo 186.000 Din; precej je žrtvovala Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, ki morda edina v državi prispeva v ta namen, lani 112.600 Din, letos okroglo 150.000 Din, ostalo krijejo pretežno občine in razni zavodi ter nekaj — žalibog razmeroma malega — obrtniki sami v obliki prispevkov za šolnino vajenca ali potom zadruga. (Dalje prih.)

Vajeniška razstava.

Vsem obrtnonadaljevalnim šolam, razstavnim pododborom in zadrugam izven Ljubljane!

Ker je do otvoritve vajeniške razstave le še kratek čas ter da se bo organizacija brezhibno, pravočasno in brez zadržkov izvedla, podaja Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani vsem uglednim vodstvom obrtnonadaljevalnih šol, vsem gospodom članom razstavnih pododborov in vsem cenjenim zadrugam naslednja navodila, katera naj blagovolijo brezpogojno upoštevati in se točno držati vseh terminov, ki so v navodilu navedeni.

1. Vsi razstavnii predmeti morajo biti *do 1. aprila* popolnoma izdelani, istotako tudi šolske risbe. *Na vsak razstavni predmet naj se dobro pričvrsti listič, na katerem naj bo napisano, ime in priimek vajenca, ki je predmet izdelal, kraj, ime in priimek učnega mojstra in označba izdelka* (ključavnica, sekira, stroj itd.). To je jako važno zaradi tega, da se izdelki ne bodo zamenjavali ter da ne bo nastala zmešnjava pri razstavitvi predmetov. Lističi naj bodo pritrjeni *na zadnji ali spodnji strani izdelka*, da se, ko so izdelki razstavljeni, *ne vidijo*.

2. Razstavnii predmeti vajencev izven Ljubljane naj se zložijo v zaboje tako, da se predmeti ne pokvarijo. Omare in pohištvo, ki se ne dá spraviti v zaboje, naj se dobro objeje z deskami, kakor je to običajno pri pošiljanju pohištva.

3. Vse pošiljatve naj se naslovijo na: *«Razstava vajeniških del, Ljubljanski velesojem, Ljubljana»*.

4. Dne 1. aprila morajo vajenci svoje izdelke, opremljene z lističi, ki naj bodo razločno pisani, *oddati razstavnemu pododboru. Če pa razstavnega pododboru v doličnem*

kraju ni, pa pristojni zadrugi. Razstavnii pododbor, odnosno zadruga, naj pri tem pazi, da je predmet opremljen z lističem (ime in priimek vajenca in učnega mojstra, kraj in označba izdelka). Razstavnii pododbori, odnosno zadruga, naj predmete *takoj* zložijo v zaboje in vse izdelke naenkrat, to je skupno, *takoj odpošljejo* na v točki II. navedeni naslov. *Vsi izdelki, brez izjeme, morajo biti zadnji čas do 10. aprila že v Ljubljani*.

5. Razstavnii pododbori, odnosno zadruga, naj plačajo pri oddaji blaga na postaji *celo voznino*. Generalna direkcija državnih železnic je dovolila za pošiljatev razstavnih izdelkov polovične vozne tarife s tem, da se plača pri odpošiljavi izdelkov cela voznina, po razstavi pa se odpremi blago nazaj brezplačno.

6. Risbe, ki pripadajo k izdelkom, *pošljejo vodstva obrtnonadaljevalnih šol na stroške zadruga skupno Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, in sicer obenem z odpošiljavitvijo izdelkov. Na vsaki risbi naj bo na zadnji strani označeno ime in priimek vajenca in učnega mojstra, kraj in označba izdelka, h kateremu risba spada*.

7. Vsak razstavnii pododbor, odnosno zadruga, naj obenem z odpošiljavitvijo izdelkov *pismeno obvesti «Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani», da je izdelke odposlala in v koliko zabojih* (pri pohištvu, koliko samostojnih kosov).

8. Vse obrtnonadaljevalne šole, ki se bodo udeležile 26. aprila vajeniškega dne, naj *zanesljivo zadnji čas do 10. aprila sporočijo «Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani», koliko oseb se bo udeležilo skupnega obeda, da se jim bodo mogla pravočasno poslati tozadevna nakazila. Vse obrtnonadaljevalne šole pa naj takoj zberejo za obed po 16 Din za vsakega priglásaenca*.

9. Obrtnonadaljevalne šole, ki se bodo udeležile vajeniškega dne in bodo *prispale v Ljubljano pred pol 10. uro* (Vrhnika 6:30, Kamnik 6:48, Jesenice 7:20, Rakek 7:25, Novo mesto—Kočevje 7:40) *naj se zberejo ob pol 9. uri, ločeno po šolah, pred ljubljanskim velesojem*, odkoder se bo razvil sprevod na južni kolodvor, kjer se bodo priključile sprevodu šole iz mariborske oblasti in ob progi bivše južne železnice, ki bodo prispele ob 9:30 dopoldne, nakar bo sledil obhod po mestu in nato k otvoritvi razstave. Vsaka obrtnonadaljevalna šola naj vzame s seboj šolsko zastavo ali pa kakšno večjo državno ali narodno trobojnico na drogu.

Našim zadrugam!

Pravkar sta izšli dve novi obrtnošolski knjigi. Zaloga knjig in učil v Ljubljani je izdala «Slovensko čitanko za obrtna učilišča», ki jo je sestavil profesor Henrik Podkrajšek. Knjiga ima 310 strani štiva, ki ga pojasnjuje in izpopolnjuje 20 slik. Ob koncu ji je dodan slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček strokovnih izrazov. Vezana knjiga stane 50 Din.

Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg, d. z. o. z., pa sta založila prepotrebno «Knjigovodstvo za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo in za železolivstvo». Pri tej knjigi je pomagal avtorju, profesorju Henriku Podkrajšku, s svojimi bogatimi in praktičnimi izkušnjami občeznani in zaslužni večletni veleindustrijec g. Avgust Žabkar. Ta knjiga stane 62 Din.

Nimamo namena, pisati ocene o teh knjigah, pač pa opozarjamo nanji naše zadruga, njih člane in pripadnike. Stoječ na stališču, da se mora dandanes vsak obrtnik tudi teoretično izobraževati, priporočamo toplo obe knjigi v nakup.

Tistim, ki bi utegnili ugovarjati, da vsak obrtnik ne more biti samostojen mojster in da so take knjige zato

* V tabeli se ima pravilno glasiti za Ljubljano — splošna obrtnonadaljevalna šola za leto 1923./1924. in I. letnik 1. razred 4 ure, II. letnik 1. razred 4 ure in skupaj 4 razredi in 16 ur, za Maribor splošno skupno število letošnjih tedenskih ur 173 in ne 131.

zanj brez koristi, naj služi kot odgovor dejstvo, da še nikomur ni nikoli škodovalo to, kar je znal, večkrat pa to, kar ni znal. Če kdo meni, da sam ne doseže mojstrstva, so pa drugi, ki streme za njim toliko časa, da ga dosežejo. Mojster brez urejene pisarne pa ob sedanjih časih ne more izhajati. Lotiti se more torej teh poslov, a če mu zanje ne dostaje časa, jih mora poveriti drugemu. Kadar tak mojster išče pomočnika, se bo pri izbori med dvema enako dobrima delavcema gotovo odločil za tistega, ki ga bo lahko rabil tudi v pisarni. Že ta primer pa kaže, da je dobro za vsakega vse, kar zna. Dobiček od tega pa je dvojen: z znanjem pomnožuje svoj zaslužek in si krajša proste ure.

Izgovarjale pa bi se lahko tudi zadruga, češ, kaj potrebuje dimnikarska zadruga knjigo o knjigovodstvu za ključavničarstvo, za mizarstvo itd. Neposredno je res ne potrebuje, posredno pa ji ta knjiga lahko veliko koristi, zlasti dokler ti obrti še nimajo zase potrebnih knjig. Brezdvomno pa so tudi pri poslužnih obrtih pomočniki in vajenci, ki se žele izobraževati. Koristi, ki jih donajajo knjige ukaželnim mladim ljudem, zlasti če nimajo prilike obiskovati obrtnonadaljevalnih šol in si knjig ne morejo nabaviti sami, pa se ne dajo niti iz daleka primerjati z vprav neznatnimi stroški, ki bi jih zadrugi povzročila njih nabava.

Poleg te knjige bi morala imeti vsaka zadruga tudi Podkrajškovo «Čitanko za obrtna učilišča».

Znano je, kako neokreten je naš obrtni naraščaj, kadar mu je nastopiti javno, kadar mu je občevati z naročniki in predstojniki, sploh ob vsaki priliki, ki ga doleti v življenju. Podkrajškova čitanka podaja v tem pogledu toliko lepih in potrebnih naukov, da naj bi si jo omislil vsak in jo pridno in ponovno prebiral. Za zgled naj navedemo iz te knjige sledeče pomembne stavke: «Kdor se je v vajeniški dobi pridno učil in je v pomočniških letih dosledno izpopolnjeval svoje splošno in strokovno znanje, lahko brez skrbi začne na svoje. V svetli, zračni, suhi in dovolj veliki delavnici, opremljeni z dobrim orodjem in modernimi stroji, lahko povzdigne svoj obrt do viška tvornosti. Na taki stopnji dovršenosti tudi lahko ustvarja tisto hvalevredno konkurenco, ki mu pomore do blaginje in ugleda.

Napreden mojster rad poseča razstave, gre večkrat na poučna potovanja in ne skopari z izdatki za svojo izobrazbo, ker uvaža trpko resnico pregovora, ki pravi: Nevednost je najdražje zlo na svetu. Zato ima v svoji knjižnici tudi vse važne strokovne knjige in najboljše strokovne časopise. To knjižnico porablja pridno sam in dobivajo iz nje štivo tudi njegovi pomočniki in vajenci...»

Poleg navedenih knjig so izšle zadnja leta za obrtnike tudi sledeče:

Spisje za svobodne, rokodelske in trgovske obrte. Broš. 44 Din, vez. 50 Din.

Spisje za koncesionirane obrte in tvorniške obrate. Broš. 44 Din, vez. 50 Din.

Knjigovodstvo za lesne obrte. Broš. 44 Din, vez. 50 Din.

Računstvo za lesne obrte. Broš. 22 Din, vez. 26 Din.

Državlanski nauk. Broš. 13 Din, vez. 16 Din.

Zemljepis za obrtna učilišča. 8 Din.

Računstvo za ženske obrte. 10 Din.

Knjigovodstvo za ženske obrte. 18 Din.

Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte. 5 Din.

Vse navedene knjige je spisal profesor H. Podkrajšek, dobiti jih je pa v vsaki knjigotržnici. Žalibog pa segajo po njih posebno malo obrtniki in pomočniki. Prav zaradi tega pa tudi mojstri kakor pomočniki in vajenci premalo poznajo njih vsebino.

Prav veliko bi k razširjanju teh knjig in po njih k splošni obrtni izobrazbi lahko pripomogle zadruga. Veliko bi lahko koristile vajencem, to pa že zato, ker smejo zadruga polovico dohodkov iz sprejemnih in oprostilnih pristojbin, ki jih morajo plačevati vajenci, porabiti le za izobrazbo vajencev ali sploh v take namene, ki služijo samo njim.

Naj bi vendar stopili na plan tisti možje, ki priznavajo resničnost tega, kar smo tukaj napisali! Nanje apeliramo. Oni naj zbude med obrtniki ljubezen do štiva in hrepenenje po samoizobrazbi. Samo izobraženo obrtništvo bo povzdignilo obrtni stan do tiste blaginje, ki nam obeta našo gospodarsko osamosvojitvev in po njej našo boljše bodočnost.

Zvezno načelstvo.

Tajniško poročilo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

(Poročal Zvezni tajnik g. Kaiser na občnem zboru dne 15. februarja.)

(Nadaljevanje.)

Na sejah načelstva, h katerim so bili vabljeni vedno tudi vsi zadrugi načelniki ljubljanskih zadrug, se je razpravljalo o naslednjih važnejših zadevah: o ureditvi vajeniških in pomočniških preizkušenj, o vštevanju pri vojaki prestane dobe, o predlogih, ki jih je stavila zveza konferenci zemaljskega saveza zanatljjskih udruženja v Beogradu dne 21. septembra, o vajeniških in obrtniških razstavah, o stanovanjskem zakonu, o projektu zakona o gospodarskem svetu v Beogradu, o korakih, ki jih je bil ukreniti proti organiziranju vajencev v političnih organizacijah in vajeniškem gibanju, o projektu pravil mojstrske bolniške blagajne, o izterjevanju prispevkov po okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, o davkih in oddaji električnega toka v Ljubljani. Širša seja se je bavila izključno s projektom novega obrtnega zakona in na kateri je zavzela zveza svoje stališče v pogledu tega zakona.

3. Zborovanja.

Na zahtevo posameznih korporacij in zadrug se je udeležila Zveza sledečih občnih zborov, in sicer: 4. maja Zadruga krojačev v Ribnici in Splošne zveze obrtniških zadrug v Mariboru, 8. junija Saveza hrvatskih obrtnika na Sušaku, 22. junija Zadruga vrtnarjev v Ljubljani, 27. julija izrednega občnega zbora Zadruga elektrotehnikov v Ljubljani, 27. avgusta izrednega občnega zbora Zadruga soboslikarjev v Ljubljani, 7. septembra Zadruga čevljarjev v Ribnici in Zadruga krojačev v Zagorju ob Savi, 14. septembra Kolektivne zadruga v Dobu pri Domžalah, 21. septembra Kolektivne zadruga v Zagorju ob Savi, 23. oktobra Zadruga sladničarjev in medicarjev v Ljubljani, 7. decembra Zadruga prevoznikov v Ljubljani in 11. januarja 1925. Kolektivne obrtne zadruga v Logatcu, nadalje sestankov: 10. septembra Zadruga soboslikarjev v Ljubljani v zadevi novega obrtnega zakona, 5. novembra Zadruga lesnih strok v št. Vidu nad Ljubljano radi vajeniške razstave, 28. novembra Zadruga ključavničarjev v Ljubljani radi vajeniške razstave, 12. decembra Zadruga tapetnikov v Ljubljani radi vajeniške razstave in 6. januarja 1925. na Viču istotako radi vajeniške razstave. Zveza se je udeležila tudi anket, in sicer: 24. julija ankete Ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani radi novega obrtnega zakona, 5. novembra Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani radi novega obrtnega zakona, 7. novembra Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani radi stavbnih obrtov v novem obrtnem zakonu. Zveza se je udele-

žila tudi zborovanj 5. oktobra na Jesenicah, 9. novembra v Ribnici in 8. decembra Zadruga čevljarjev v Ljubljani, dalje predavanja 21. septembra v Zagorju ob Savi «O davkih». Vsega se je Zveza udeležila 13 občnih zborov, 1 predavanja, 5 sestankov, 3 zborovanj in 3 anket.

4. Intervencije.

Kot obrtniška zastopnica je Zveza intervenirala v nastopnih važnejših zadevah:

Kakor vse zadruga, tako se je tudi Zveza borila proti šušmarstvu. Priporočala je vsem zadrugam, da naj šušmarje s kolikor mogoče natančnimi podatki ovajajo sreskim poglavarstvom. Sreska poglavarstva so pokazala glede postopanja proti šušmarjem, da šušmarstvo direktno tolerirajo. Nekatere zadruga so se obrnile na Zvezo, da bi posredovala, ker sreska poglavarstva niso proti šušmarjem ničesar ukrenila. Posredovala je pri Ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani, v osmih primerih, in sicer zoper 12 šušmarjev. Dasi obstojajo določbe proti šušmarstvu, vendar se je največ po krivdi obrtnih oblasti isto tako razpaslo, da resno ogroža upravičenega obrtnika. Uvaževati je treba, da nosi obrtnik velika bremena javnih dajatev, da je podvržen vsem drugim predpisom obrtnega reda, medtem ko šušmar ne nosi tako občutnih davčnih bremen, niti ga nikdo ne nadzira pri njegovem šušmarstvu. Dolžnost vsakega posameznika je, da naznani šušmarja z navedbo kolikor mogoče natančnih podatkov pristojni zadrugi, zadruga pa obrtni oblasti. Če bi obrtna oblast proti šušmarju ne ukrenila potrebnih korakov, tedaj pa naj zadruga napravi ovadbo na Zvezo, ki bo intervenirala pri Ministrstvu trgovine in industrije. Obrtna oblast se bo proti šušmarjem zganila šele tedaj, kadar bo obrtnišvo vsak primer naznanilo na obrtno oblast in potem Zveza na Ministrstvo trgovine in industrije. Izvajati bomo morali pritisk na oblast.

Zveza je nadalje posredovala še v naslednjih stvareh: V zadevi krovcev radi upravičenosti pokrivanja streh; v zadevi razširjenja Zadruga knjigovozov za Slovenijo, isti primer v zadevi sladčičarjev za ljubljansko oblast; v zadevi «Samopomoči» čevljarske delavnice državnih nameščencev za Zadrugo čevljarjev v Ljubljani; v zadevi akcije učiteljskega zbora Srednje tehniške šole radi zboljšanja gmotnega položaja.

5. Administracija.

Zveza je imela v času od 1. januarja 1924. do 31. decembra 1924. — 479 vložnih števil.

Odposlala je 211 dopisov, 594 okrožnic in vabil — skupaj 805 komadov. (Nadaljevanje sledi.)

Razno.

Veliki župan g. dr. Baltič — pokrovitelj vajeniške razstave. V petek dne 27. p. m. se je predstavila g. velikemu županu deputacija pripravljalnega odbora, ki ga je prosila, da sprejme pokroviteljstvo vajeniške razstave. Gospod veliki župan je rade volje sprejel pokroviteljstvo in se je deputaciji za to čast prav iskreno zahvalil. Deputacija je predstavil g. velikemu županu načelnik ministrstva trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, g. dr. R. Marn, ki je tudi častni predsednik razstave, v deputaciji pa so bili: načelnik Zveze obrtnih zadrug g. Eng. Franchetti, tajnik Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. I. Pless in g. I. Rebek, ključavničar v Ljubljani.

Občni zbor Pokrajinske zadruga tesarskih mojstrov za Slovenijo v Ljubljani se je vršil dne 25. marca v dvo-

rani Trgovske in obrtniške zbornice. Občnega zbora so se udeležili člani skoraj polnoštevilno, za obrtno oblast g. Čehun, za Zvezo obrtnih zadrug pa zvezni tajnik g. I. Kaiser. Zadrugi načelnik g. Franc Ravnikar je v svojem pozdravnem govoru omenjal namen in pomen zadrug in občnih zborov, nakar se je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. — Iz poročila načelnika in tajnika posnemamo, da šteje zadruga 154 članov. V preteklem letu jih je odpadlo 22, in sicer 18 radi odcepitve mojstrov iz mariborske oblasti, ki so si ustanovili v Mariboru svojo zadrugo. — Prijavljenih je bilo v preteklem letu 206 vajencev, vršile so se štiri seje, pomočniških preizkušenj se je udeležilo 30 vajencev. Poročilo je bilo brez debate sprejeto. Blagajniško poročilo za leto 1924. izkazuje s prebitkom iz leta 1923. 23.798 Din 64 p dohodkov in 13.070 Din 83 p izdatkov. Zadrugo premoženje je z inventarjem znašalo koncem leta 12.855 Din 81 p. — Računski preglednik g. Kern je poročal, da je našel knjige v popolnem redu in je predlagal absolutorij. Predlog je bil soglasno sprejet. — Proračun za leto 1925. izkazuje 20.000 Din dohodkov in ravno toliko stroškov. Proračun je bil soglasno odobren. — Pri izpremembi pravil so se sklenile naslednje izpremembe. Zadruga je obsegala doslej tudi mariborsko oblast. Z ozirom na to, da so se mojstri mariborske oblasti odcepili, ima zadruga svoj delokrog le še za ljubljansko oblast, vsled česar je bilo potrebno izpremeniti § 2. zadrugi pravil. Zadruga se glasi odslej: «Strokovna zadruga tesarskih mojstrov za ljubljansko oblast s sedežem v Ljubljani.» — Inkorporacijska pristojbina, ki je znašala doslej 250 Din, se je zvišala na 500 Din. — Sprejemnina vajencev se je zvišala od 20 Din na 30 Din, oprodnina pa od 60 Din na 100 Din. Sklenilo se je nadalje, da se kaznuje odbornik, ki se brez opravičbe ne udeleži odborove seje, z globo do 50 Din. — Vršile so se nato volitve zadrugi načelstva in so bili izvoljeni z vzklikom: za načelnika g. Franc Ravnikar; za podnačelnika g. Zakotnik, oba soglasno; za odbornike so bili izvoljeni gg.: Pavel Pavčič, Franc Martinc, Josip Kregar, Karel Ogrinc, Alojzij Majerič, Franc Plečnik in Josip Kern; za namestnike pa gg.: Josip Pernuš, Ivan Hudovernik, Mihael Robas, Lovro Pavčič, Jakob Pavlič, Franc Dimc in Anton Štebe ml. Za računski preglednik sta bila izvoljena gg.: Sušnik in Štrih. Kot delegati v Zvezo obrtnih zadrug pa so bili izvoljeni gg.: Pavel Pavčič, Franc Martinc, Josip Kregar, Karel Ogrinc in Alojzij Majerič. — Pri «Raznoterostih» se je sprejela resolucija radi preizkušenj in polirskih izpričeval, nakar je g. načelnik zaključil jako lepo uspeli občni zbor ob 14. uri popoldne.

Žiri. V nedeljo, dne 15. marca t. l. so se vršile tu pomočniške preizkušnje pod predsedstvom vodje g. L. Hladnika ter mojstrov gg.: I. Zajca, Iv. Žaklja, J. Mačka, A. Groma, M. Dolenca, L. Šinkovca, G. Kopača, M. Cankarja, J. Demšarja in P. Zajca kot zastopnika pomočnikov. Preizkušnje je napravilo 38 izprašancev, in sicer 30 čevljarjev, 3 usnjariji, 3 krojači in 2 mizarja s prav dobrim, oziroma z dobrim uspehom. Pomočniška dela, kakor precizno izdelani moški in ženski čevlji, ki so znani po vsej naši državi kot jako fini in trpežni, so bili razstavljeni v šolski učilnici, ki je bila zelo živahno obiskana. Zelo nam je ugajala tudi spalna sobna oprava iz hrastovega lesa, pomočniško delo, vredno, da se pohvali. Za vajeniški dan, ki se vrši v Ljubljani 26. aprila t. l., vlada tu veliko zanimanje.

Izredni občni zbor Zadruga kleparjev, inštalaterjev in kotlarjev v Ljubljani. V zmislu sklepa rednega združnega občnega zbora, ki se je vršil dne 8. marca, se je vršil dne 14. marca v dvorani Trgovske in obrtniške

zbornice izredni občni zbor z dnevnim redom: Volitev načelstva. — Občnega zbora se je udeležilo 28 članov, za obrtno oblast pa g. dr. Anton Kodré. — Za skrutinatorja sta bila izvoljena gg. Kezele in Lončar, za overovatelja zapisnika pa gg. Dudek in Remžgar. — Volitev načelnika in podnačelnika se je vršila z listki in je bil izvoljen za načelnika g. A. Smerkolj, za podnačelnika pa g. E. Ecker. V odbor so bili izvoljeni gg.: Lovro Pičman, Ferdinand Ferenc, Jakob Fligl, A. Lončar in Koser za Ljubljano; za okolico pa gg.: Hostner, Bricelj in Kapel. Za namestnika sta bila izvoljena gg. Žitnik in Lenček, za računsko preglednika pa gg. Otorepec in Puc. Ker je bil dnevni red izčrpan, je združni načelnik g. Smerkolj zaključil občni zbor.

Občni zbor Slovenskega obrtnega društva v Mariboru. V nedeljo dne 1. marca ob 9. uri dopoldne se je vršil redni letni občni zbor Slovenskega obrtnega društva v Mariboru, kateri se je vršil v najlepši slogi in nadvse mirno. Občnega zbora se je udeležilo 50 članov, kateri so pazljivo sledili poročilu predsednika, tajnika in blagajnika. Najbolj mirno in složno so pa potekle ta tem občnem zboru volitve novega odbora, kateri je bil soglasno izvoljen sledeče: za predsednika je bil izvoljen znani in priljubljeni g. Ivan Kravos, za podpredsednika pa g. Miho Vahtar; za odbornike gg.: Franjo Bureš, urar; Josip Stajniko, kolar; Ivan Kovačič, steklar; Drago Furatič, brivec; Franjo Kumerc, ključavničar; Josip Mislej, pek; Franjo Horvat, slikar; Josip Sulič, čevljar, Franjo Klubička, čevljar; za pregledovalce računov gg.: Gjuro Džamonja, «Vrt»; Konrad Znuđerl, gostilničar; vsi iz Maribora. — V nadaljnjem je bil izvoljen kot predsednik obrtnega razsodišča g. Davorin Štucin, izdelovatelj ogleđal. Na tem občnem zboru se je tudi živahno razpravljalo radi Kreditne in nabavljalne zadruge za obrtništvo, katero misel je sprožil bivši predsednik g. Džamonja. Otvorila se je nato zelo pestra in stvarna debata, v katero so posegli še razen predsednika gg. Vahtar, Smrekar in Stajniko, ter je bil na predlog g. Vahtarja izvoljen tudi pripravljalni odbor, kateri ima nalogo, skrbeti za nadaljnje posredovanje te za obrtništvo velevažne institucije. V odbor so bili izvoljeni sledeči tovariši obrtniki: Džamonja, Znuđerl, Kompara in Štucin. Zeleti je, da bi se tudi člani Slovenskega obrtnega društva zanimali za stvar ter jo vsestransko podpirali, saj je taka kreditna in nabavljalna zadruga za obrtništvo velevažnega pomena ter utegne prinesli v bodoče obrtnemu stanu mnogo koristi. Potrebno je tedaj, da se sleherni obrtnik zavzame za stvar. Razpravljalo se je tudi o mnogih drugih važnih stvareh, kakor glede kredita pri Narodni banki, radi bolniške blagajne, radi delovnega časa itd. Pričakujemo in upamo, da se bo v složnem delu društvo v bodoče dobro razvijalo in procvitalo ter prineslo svojim članom dobrih uspehov, dolžnost je pa tudi vsakega posameznega obrtnika, da deluje s svojim načelstvom vred v organizatornem delu in na obrtnogospodarskem polju vztrajno, ker le solidarnim potom in z vztrajnim delovanjem nam je zasigurana boljša bodočnost.

Obrtniško zborovanje v Središču n. D. Dne 15. m. m. se je vršilo v Središču izredno dobro uspešo obrtniško zborovanje, ki je nudilo najlepšo sliko stanovske zavednosti in solidarnosti obrtništva tega okraja. Prav izčrpno glavno poročilo je podal znani organizator obrtništva g. Jakob Zdravec. Poročal je zboru o predlogih, ki jih je stavila Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo glede bodoče zakonodaje, državnega proračuna in glede obrtniških kreditov, za katere se je naša zbornica zavzela s tako vneto, da smo jih vendar že dobili. Nadalje je poročal o akcijah glede izenačenja davčnih bremen itd.

Zborovalci so pazno sledili izvajanjem poročevalca, ki so žela splošno odobravanje. Sprejete so bile resolucije, ki vsebujejo aktualne, najvažnejše zahteve našega obrtništva in ki so se odposlala na vsa merodajna mesta.

Obrtniško zborovanje v Celju. Občeslovensko obrtno društvo je na 13. m. m. sklicalo v celjski Narodni dom obrtniško zborovanje, da se obrtnikom pojasnita dve zelo aktualni zadevi in se mu dá prilika, da v teh zadevah zavzame svoje stališče. Na razpravi ste bili ti-le točki: 1.) Kredit za male obrtnike z ozirom na najnovejšo akcijo Narodne banke; 2.) Stanovanjski zakon, s posebnim ozirom na nameravano izpremembo določb glede obrtniških poslovnih lokalov. — K prvi točki dnevnega reda je poročal združni nadzornik g. Založnik, ki je podal pregled dosedanjega dela posameznih organizacij za dobavo kredita malemu obrtniku, raztolmačil razpis Narodne banke z dne 16. januarja 1925., s katerim se je v navedene svrhe dal na razpolago Sloveniji kredit v znesku 800.000 Din, ter toplo priporočal, da se obrtništvo, ki je kredita potrebno, poslužuje te prilike, in končno stavil več predlogov. Po izvršeni debati, katere se je udeležilo veliko število obrtnikov, so bili sprejeti sledeči sklepi, ki se nanašajo na predmet: 1.) da se za Slovenijo določeni kontingent 800.000 Din z ozirom na število slovenskih obrtnikov, 25.000, in njihove nujne potrebe zviša kar najizdatnejše; 2.) da se za posameznega obrtnika določena kvota zviša na najmanj 10.000 Din; 3.) da se v eskontno-sekcijo vsake bančne podružnice v Sloveniji pri reševanju obrtniških posojilnih prošenj pritegneta najmanj dva obrtnika; 4.) da se postopek pri reševanju prošenj kar najbolj pospeši; 5.) da se opusti zahteva soglasnega sklepa eskontne sekcije pri dovoljevanju obrtniških posojil; 6.) da Narodna banka odstopi od zahteve, da bi se morala menica vsake tri mesece obnavljati, ker to povzroča obrtniku preveč stroškov; 7.) da se iz določenega kontingenta za Slovenijo dá obstoječim dobro poslujočim obrtniškim kreditnim zadrugam na razpolago združnim okolišem odgovarjajoča vsota, iz katere bi zadruge dovoljevale posojila izključno obrtnikom svojega okoliša pod pogoji, ki jih določa Narodna banka. Vsi sklepi so bili sprejeti soglasno. Obrtniki so z zadovoljstvom vzeli na znanje, da se je vendar enkrat Narodna banka odločila podpreti tudi slovensko obrtništvo v njegovem eksistenčnem boju, ter so izrekli nado, da bo to veleskoristno delo nadaljevala in izpopolnjevala v zmislu upravičenih obrtniških zahtev. — O drugem predmetu dnevnega reda je predaval isti poročevalec. Podal je pregled dosedanjih določb stanovanjskega zakona, v kolikor se nanašajo na poslovne prostore in višino najemnine, ter nato navajal tozadevne določbe osnutka za novi stanovanjski zakon. Debata o tej točki je bila izredno živahna in mestoma burna, kar je bilo z ozirom na delikatnost obravnavanega vprašanja tudi pričakovati. Prišle so do temeljitega razjasnila tako zahteve obrtnikov hišnih posestnikov kakor tudi obrtnikov najemnikov in se mora priznati, da ni mogoče odrekati utemeljenosti niti enim niti drugim pritožbam. Naravno je bilo izključeno pri tako nasprotujočih si interesih doseči kak soglasen sklep. Vkljub temu je pa razprava dosegla popolen uspeh, ker so se razčistila mnoga medsebojna nasprotstva. Soglašali so vsi govorniki le v tem, da je nujno potrebno pospeševanje gradbene podjetnosti in pa zakonito znižanje obrestne mere in mnogo previsokega najmarinskega davka. — Predsednik g. Rebek je ob zaključku zborovanja mogel z zadoščenjem konstatirati, da je debata bila vseskozi stvarna ter je izrazil željo, da bi se obrtništvo večkrat dala prilika, da se na ta način v svojih organizacijah razgovori o važnih stanovskih zadevah.

Obrtno društvo v Središču je imelo dne 15. m. m. svoj redni letni občni zbor. Po zanimivem poročilu tajnika g. Hanzeliča in zadovoljivem naznanilu blagajnika g. Mickyja (društvo ima 90 članov in 15.000 Din gotovine) se je konstituiral odbor sledeče: predsednik **Zadravec**, podpredsednik **Marčec**; odborniki: **Hanzelič, Micky, Munda, Borko, Ivanuša, Jurjašević, Rakovec, Jambrovič in Robič**.

Zadruga krojačev in krojačic v Ljubljani je imela svoj redni zadružni občni zbor dne 25. marca t. l. v steklenem salonu hotela «Union» v Ljubljani. Podrobnejše poročilo o poteku občnega zbora bomo objavili v prihodnji številki.

Obrtniški shod v Brežicah. Slovensko obrtno društvo priredi na velikonočni ponedeljek v Brežicah velik obrtniški shod, na katerem bodo poročali gg. dr. Pretnar o gospodarskem položaju obrtnika, Engelbert Franchetti o socialnem zavarovanju, Jakob Zadravec iz Središča o davčnem vprašanju in Ignacij Založnik iz Celja o obrtni organizaciji. — Obenem se vrši dne 12. in 13. aprila 1925. rokodelsko-vajeniška razstava za brežiški sodni okraj ter razstava ročnih del obrtnonadaljevalne šole v Brežicah v veliki dvorani Narodnega doma. — Po končanem shodu in zaključnih razstavah se vrši ob 20. uri zabavni večer v veliki dvorani Narodnega doma. Sodeluje brežiški godbeni klub. Radi skupnega kosila po končanem shodu naj se blagovolijo tovariši obrtniki prijaviti najkasneje do 12. aprila 1925. pri podpisnem obrtnem društvu. — Tovariši obrtniki! V interesu vsakega poedinca je, da se udeleži tega stanovsko velevažnega shoda in razstav, ki so velikega pomena za razvoj in napredek našega obrta, posebno tukaj v Posavju, kjer je isti še precej zaostal od drugih krajev v Sloveniji. — Obrtna društva v brežiškem okraju se opozarjajo, da na imenovana dneva ne prirede nobenih prireditev, ki bi mogle škodovali shodu in razstavam. Dobrodošli tudi vsi prijatelji obrtništva!

V **Središču** se vrši pod vodstvom strokovnega učitelja g. Bizjaka iz Celja šesttedenski prikrejevalni tečaj za šivilje in krojače. Istotam so priredili učenci obrtnonadaljevalne šole s pomočjo domačih diletantov v sredo 25. m. m. gledališki večer. Uprizorili sta se igri: «Krčmar pri zvitem rogu» in «Na dan sodbe».

Konferenca zbornice in gospodarskih organizacij v Sarajevu dne 14. in 15. maja. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je prejela od Trgovske in obrtniške zbornice za Bosno in Hercegovino v Sarajevu vabilo na konferenco zbornice in gospodarskih organizacij, ki se bo vršila 14. in 15. maja t. l. v Sarajevu. Dnevni red te konference je:

- 1.) Referat o reviziji zakona o prisilni poravnavi izven konkurza;
- 2.) Referat o gospodarskem svetu;
- 3.) Referat o prometnih razmerah;
4. a) Referat o pravilniku konferenc Trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic;
4. b) Referat o pravilniku kongresov Trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic ter gospodarskih organizacij;
- 5.) Volitev nacionalnega odbora za Mednarodno zbornico v Parizu;
- 6.) Vprašanje obrtniške kreditne politike.

Ukinitev davščin za izvoz lesa na Sušaku. Sušaško mestno zastopstvo je na svoji zadnji seji dovolilo prošnji zveze trgovcev na Sušaku, da se ukinejo vse mestne davščine na les, ki se izvažajo preko sušaške luke, dočim se za les, ki gre preko Sušaka, a ne preko sušaške luke, morajo tudi še nadalje plačevati vse dajatve.

Promet v lukah Gruž in Dubrovnik. V letu 1924. je bilo v luki Gruž registriranih 1807 parnikov, vsebujočih 809.629 ton in 524 jadrnic z 49.066 tonami. V luki Dubrovnik je bilo registriranih tekom leta 1924. celokupno 82 jadrnic z 2523 tonami in 816 parnikov s 55.981 tonami.

„**Jugoslavensko društvo za zaščito povjerilaca**“ v Zagrebu, obče znano pod nazivom «Creditorenverein», je s 1. januarjem t. l. osnovalo posebna tajništva v Beogradu in v Ljubljani. Tajniške posle v Ljubljani bo opravljal bivši bančni ravnatelj g. Milan Bogady. Društvo osnuje v najkrajšem času svojo podružnico tudi v Sarajevu.

Svetovna produkcija sladkorja. National Bank of commerce cenil produkcijo sladkorja v kampanji 1923./1924. na 19 milijonov 650 tisoč ton, t. j. 100 tisoč več nego v kampanji 1914./1915., ki je predstavljala doslej rekord glede te produkcije. Prvikrat je produkcija na Kubi preseгла 4 milijone ton, več nego petino svetovne produkcije. Produkcija v Indiji je cenjena na 3 milijone 266 tisoč ton. Ona na Hardaj na 9 milijonov 600 ton. Evropski pridelek se cenil v tekočem letu na 6 milijonov 700 tisoč ton, ki je sicer manjša od maksimuma v letu 1923./1924. (8.300.000), ki je večja za 2 milijona 600 tisoč od leta 1919./1920.

Ukinjenje uvoznih carin na Turškem. Turška vlada je dovolila carine prost uvoz med drugimi za sledeče predmete: poljedelske stroje, stroje in orodje za že obstoječe ali nove tovarne, konje, ovce, govejo živino, revolverje s kalibrom pod 15 mm, cevi za kanalizacijo, vodovode, tiskarske stroje, kose, srpe, strojne dele, bencin, petrolej, galico itd. Carinska prostost za te in podobne predmete se priznava brez vsakih formalnosti.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50.000.000.--

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000.--

Centrala: Ljubljana. Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

Brzovjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 281, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

r. z. z o. z. v Ljubljani

Mestni trg šte. 6.

ker ima že nad

10,000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun
obrestuje najugodnejše.

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Uvoz in prodaja
raznovrstnega inozemskega
manufakturnega blaga

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4
nasproti frančiškanske cerkve.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50
(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.